

KITEEN KAUPUNGIN TARKASTUSLAUTAKUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

(kuva: Karelian KaitaFilmi)

SISÄLLYS

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, ARVIOINTIMENETTELY JA KOKOONPANO	3
3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	5
4. ARVIO VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA	6
4.1. Kaupungin taloudesta yleisesti	6
4.2. Käyttötalousosa	8
4.2.1. Kaupunginhallitus.....	8
4.2.2. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta.....	18
4.2.3. Ympäristölautakunta	29
4.2.4. Tekninen lautakunta.....	32
4.3. Investointiosa	39
4.4. Tuloslaskelmaosa.....	40
4.5. Rahoitusosa	40
4.6. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet	41
5. HENKILÖSTÖ	45
6. SIDONNAISUUSILMOITUKSET	46
7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	47
8. YHTEENVETO.....	48
9. ALLEKIRJOITUKSET.....	49

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 oli Suomen kunnille historiallinen, kun sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu oli viimeistä vuotta kunnilla. Uudistus muuttaa kuntien talouden rakenteita merkittävästi.

Kiteen kaupungin talous vahvistui vuonna 2022 edelleen, jo yhdeksättä vuotta peräkkäin. Kaupungin tilinpäätös on ollut ylijäämäinen vuodesta 2014 lähtien, ja taseeseen kertynyttä kumulatiivista ylijäämää on jo 27,4 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli noin 1,8 miljoonaa euroa. Tulosta voidaan pitää varsin hyvänä, sillä Siun soten alijäämä ja Siun soten palkkaharmonisoinnin arvioitu kulu vuoden 2022 osalta heikensivät tilikauden tuloista noin 3,6 miljoonalla eurolla. Kaupungin verorahoitus vuonna 2022 kasvoi arvioitua enemmän; verotulot ja kaupungin saamat valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta yhteensä noin 3,6 miljoonaa euroa.

Vuosi 2022 oli kuluvan valtuustokauden ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Uuden valtuuston työskentelyn voidaan sanoa vakiintuneen, ja valtuustotyöskentely sujui mielestäni hyvässä yhteishengessä. Kuitenkin ajalle tyypillisesti valtuuston kokousten määrä on ollut pikemminkin laskemaan päin, eikä valtuuston käsittelemien asioiden määräkään ole ollut nousussa. Pienet valtuustoryhmät, joilla ei ole lautakuntapaikkoja, voivat perustellusti kokea jäävänsä ulkopuolisiksi, vaikka valtuusto onkin kunnan ylin päättävä elin. Onneksi tärkeistä aiheista järjestetään kuitenkin valtuutettujen iltakouluja, jolloin asioihin pääsee vaikuttamaan yleensä jo hyvissä ajoin. Yhteisenä tavoitteena kaikilla luottamushenkilöillä puoluekantaan katsomatta on halu kehittää kaupungin elinvoimaa sekä parantaa kaupungin työllisyystilannetta. Kaupunkiin toivotaan sijoittuvan erityisesti työllistäviä teollisuusyrityksiä.

Suhteellisen korkeista työttömyysluvusta huolimatta Kiteen kaupungin elinvoimaa ja yritysten kasvumahdollisuuksia rajoittaa pula osaavasta työvoimasta. Työpaikkojen ja työvoiman kohtaamaton ongelma on Kiteelläkin vakava. Miten houkutellessa paikkakunnalle osaavaa työvoimaa, paluumuuttajia ja lapsiperheitä? Vaikka palvelut ovat paikkakunnan kokoon nähden kiitettävällä tasolla, yritykset eivät tahdo löytää avoimiin tehtäviin osaavaa työvoimaa. Rekrytointihaasteiden lisäksi epävarma

maailmanpoliittinen tilanne, takavuotisia huomattavasti korkeampi inflaatio sekä erityisesti teollisuusyritysten kohtaama materiaalien ja komponenttien heikko saatavuus ja pitkät toimitusajat vaikeuttavat yritysten toimintaa Kiteelläkin.

Kiteen tilanne on kuitenkin moneen muuhun kuntaan nähden varsin hyvä, koska kaupungin kuntatalouden pushuri on vahva. Siun soten alijäämien kattamisvelvollisuus sekä kaupungin varautuminen Siun soten palkkaharmonisoinnin kustannuksiin on rokottanut kovalla kädellä myös Kiteen kaupunkia, mutta usean vuoden vastuullinen työ talouden vahvistamiseksi ja kunnossapidämiseksi antaa Kiteen kaupungille varsin hyvän kyvyn vastata tällaisiin poikkeuksellisiinkin taloutta rasittaviin velvoitteisiin.

Uudet kuntiin vaikuttavat toimintamallit, valtionosuuksiin liittyvä epävarmuus ja poliittiset reformit haastavat tällä hetkellä useita kuntia. Uudet hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa, ja työllisyyspalveluita ollaan siirtämässä kuntien vastuulle vuonna 2024. Myös kaupungin omat työttömyysluvat, matala tuloverotaso, heikko huoltosuhde, negatiivinen muuttoliike sekä väestön ikääntyminen aiheuttavat edelleen haasteita myös Kiteellä. Kunnan ikärakenne haastaa elinvoimaisen ja taloudellisesti kestävä pohjan monipuolisten palveluiden järjestämiselle. Väestön ikääntyminen ei ole tietenkään este kunnan kehittymiselle ja elinvoimaisuudelle, mutta muuttotappiokunnassa iäkkään väestön kasvava osuus luo kunnalle haasteita esimerkiksi työikäisen väestön vähenemisen ja kunnan palvelutarjonnan muospaineen myötä.

Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot kasvoivat edellisestä vuodesta. Yhtenä merkittävänä syynä kasvaneisiin sairauspoissaolomääriin mainitaan COVID-19, joka vaivasi henkilöstöä laajalla rintamalla erityisesti sivistystoimessa. Henkilöstön osaamisesta ja työssävihtymisestä tulee pitää huolta, sillä kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy entisestään alalla kuin alalla. Merkittävä osa kaupungin vakituisesta henkilöstöstä tulee eläköitymään lähivuosina.

Kiteellä on onnistuttu kehittämään viime vuosina myönteistä kuntakuvaa. Pienen kaupunkimme palvelut ovat pääosin hyvällä tasolla, ja kaupunki on valmis edelleen satsaamaan Kiteen kaupunkikuvaan ja kuntalaisten viihtyvyyteen. Lisäksi tarjolla

on monipuolisia asuinmahdollisuuksia ja monenlaisia työpaikkoja.

Kaupungin ja sen yhteistyötahojen tulisi tehdä kaikkensa seutukunnan työpaikkojen turvaamiseksi ja lisäämiseksi sekä koulutuspaikkojen säilyttämiseksi ja osaavan työvoiman houkuttelemiseksi Keski-Karjalan talousalueelle.

Kiitos luottamushenkilöille sekä kaupungin viran- ja toimenhaltijoille yhteistyöstä ja kiteeläisten hyväksi tehdystä työstä vuonna 2022.

Sanna Halttunen

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Siilinpiilon metsäaitan lukko

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, ARVIOINTIMENETTELY JA KOKOONPANO

Kiteen kaupunginvaltuusto on kuntalain mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Hallintosäännön mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kahden muun jäsenen tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (kuntalaki 121 §). Arvioinnin perustana ovat olleet kaupunginvaltuuston talousarvi-

Varsinaiset jäsenet

Sanna Halttunen, pj.
Vesa Parviainen, vpj.
Olavi Kekkonen
Tiina-Mari Mölsä

Marjaana Miettinen
Kirsi Hirvonen
Ari Pitko (21.2.2022 saakka)
Asko Matikainen (21.2.2022 alkaen)

Lautakunnan sihteerinä on toiminut JHT, HT Taina Törrönen.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt toimielinten päätöksiin. Kokouksissa on ollut kuultavina kuluneen vuoden aikana eri tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajisto sekä valtuustoryhmien puheenjohtajat. Lisäksi lautakunta on tehnyt 9.6.2022 kokouksensa yhteydessä tutustumiskäynnit Ruokkeen Lomakylään, Hoitokoti Annalaan ja Annalakoteihin, Ukonniemen viinitarhaan sekä Veekmas Oy:öön. 6.9.2022 tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnit Kesälahden ylä- ja alakouluun, Puhoksen kouluun sekä Puhoksen perinnenavettaan ja myllyyn sekä kuuli sivistysjohtajaa sivistys- ja vapaa-aikatoimen ajan-kohtaisista asioista. 31.1.2023 tarkastuslautakunta

ossa ja taloussuunnitelmassa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kaupungin-hallituksen 30.3.2023 § 74 hyväksymä vuoden 2022 tilinpäätös.

Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi, sekä valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 52 mukaisesti tarkastuslautakunnan jäsenet ovat olleet vuonna 2022:

Varajäsenet

Sini Törrönen
Seppo Törrönen
Kim Blomqvist
Merja Immonen (21.2.2022 saakka)
Maija Timonen (21.2.2022 alkaen)
Liisa Pirhonen
Virpi Pakarinen
Olavi Huovinen

teki tutustumiskäynnit päiväkotia Siilinpiilon, Kellonsoittajantien sekä Kiepin päiväkoteihin sekä kuuli varhaiskasvatukseen päällikköä. Vuoden 2023 aikana on vuodesta 2022 kuultu tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita sekä tytäryhtiöiden toimitusjohtajia. Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Ketin edustajaa ei kuultu tarkastuslautakunnan kokouksissa, koska yhtiön toiminta päättyi maaliskuun 2023 lopussa.

Vuoden 2022 aikana tarkastuslautakunta on osallistunut tarkastuslautakunnille tarkoitettuun FCG:n järjestämään koulutukseen webinaarina 1.3.2022.

Arviointitehtävän lisäksi tarkastuslautakunta on perehtynyt tilintarkastajan tilintarkastusraportteihin ja tilintarkastuskertomukseen. Tilintarkastuksen suoritti BDO Audiator Oy, jonka valtuusto valitsi tilintar-

kastajaksi 27.3.2019 vuosille 2019–2022. Kaupunginvaltuusto on 13.12.2021 päättänyt käyttää sopimuksen mukaisen option ja valinnut kaupungin tilintarkastajaksi BDO Auditorin myös vuosille 2023

ja 2024. Vastuullisena tilintarkastajana on JHT, HT Taina Törrönen sekä avustavana tarkastajana JHT, HT Joni Mäkitalo.

Arviointityössä on huomioitu seuraavat esteellisyydet:

Puheenjohtaja Sanna Halttunen

Kiteen Lämpö Oy, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy, ToKi – toimeliaasti työhön ja kirkaasti työuralle Humalajoen molemmin puolin -hanke

Varapuheenjohtaja Vesa Parviainen

Siun soten neuvottelukunta ja Riveria

Jäsen Olavi Kekkonen

Siun soten neuvottelukunta, tekninen lautakunta, Jetina ry

Jäsen Tiina-Mari Mölsä

Tekninen lautakunta, ympäristölautakunta, Kiteen Lämpö Oy

Jäsen Kirsi Hirvonen

Siun soten neuvottelukunta, Kiteen Lämpö Oy

Jäsen Asko Matikainen

Siun soten neuvottelukunta

Jäsenet eivät ole kyseisiltä osin osallistuneet lautakunnan arviointityöhön.

Tarkastuslautakunta sekä tilintarkastaja Taina Törrönen tutustumiskäynnillä Siilinpiilon päiväkodissa ja metsäaitalla 31.1.2023.

3. EDELLISTEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kaupunginhallitus on 24.10.2022 § 283 antanut vastaukset eri hallintokunnista tiedoksi valtuustolle, joka käsitteli vastaukset 31.10.2022 § 56. Tarkastuslautakunta kiittää hallintokuntia selvityksistä. Edelleen osassa syynä toteutumattomiin tavoitteisiin oli koronapandemia. Saadut selvitykset tarkastuslautakunta toteaa riittäviksi.

Tarkastuslautakunta on aiempina vuosina kiinnittänyt huomiota tyhjillään oleviin sekä vajaakäytöllä

oleviin kiinteistöihin. Nämä rasittavat edelleen kaupungin taloutta. Vuoden 2023 kesällä teknisessä toimessa valmistuu kiinteistöstrategia.

Tarkastuslautakunta on huomionut useissa aiempien vuosien arviointikertomuksissaan, että sisäisen valvonnan ohje on useita vuosia vanha. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen oli tarkoitus valmistua vuoden 2021 aikana. Tämä ei kuitenkaan toteutunut myöskään vuonna 2022.

Tarkastuslautakunta vieraili Puhoksen myllyn alueella 6.9.2022. (kuva: Kiteen kaupunki)

4. ARVIO VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA

Tarkastuslautakunta arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista arviointikertomuksessaan. Arviointikertomuksessa on toiminnallisten tavoitteiden osalta arviointi suoritettu käyttäen värikoodeja. Jokaisen toiminnallisen tavoitteen perään on merkitty tarkastuslautakunnan arvio tavoitteen toteutumisesta sekä lisäksi on voitu

perustella arviointia tavoitteen toteutumisesta tai kommentoitu muuten tavoitteen toteutumista.

Seuraavassa on esitetty selitykset tarkastuslautakunnan käyttämille merkeille:

	Tavoite on toteutunut.
	Tavoite on lähes toteutunut.
	Tavoite ei ole toteutunut.
	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida ja siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

4.1. Kaupungin taloudesta yleisesti

Kaupungin talous on kehittynyt suotuisasti viimeiset yhdeksän vuotta, jona aikana velkaantuminen on kääntynyt laskuun ja kertyneet alijäämät on saatu käännettyä merkittäväksi ylijäämäksi. Vuoden 2022 aikana lainakanta edelleen väheni.

Kiteen kaupungin tuloveroprosentin kehitys on ollut seuraava:

<u>Vuosi</u>	<u>Kitee</u>	<u>Pohjois-Karjala</u>	<u>Koko maa</u>	<u>Erotus (koko maa)</u>
2013	21,50	19,97	19,38	+2,12
2014	22,50	20,74	19,74	+2,76
2015	22,50	20,73	19,85	+2,66
2016	22,00	20,83	19,87	+2,13
2017	21,50	20,78	19,91	+1,59
2018	21,50	20,78	19,86	+1,64
2019	21,00	20,76	19,88	+1,12
2020	21,00	20,74	19,97	+1,03
2021	20,75	20,72	20,02	+0,73
2022	20,75	20,74	20,01	+0,74
2023	8,11	8,11	7,38	+0,73

Koko maan tuloveroprosentin keskiarvo vuonna 2022 oli 20,01. Koko maan korkein tuloveroprosentti oli kuluneena vuonna 23,50 ja alhaisin 16,50. Vuoden 2023 tuloveroprosentista on nähtävissä historiallinen sote-uudistus, joka leikkasi kuntien tuloveroprosentteja kiinteällä 12,64 %-yksiköllä vuoden 2021 tuloveroprosentista.

Vuotta 2021 leimasi vielä edelleen koronapandemia vuoden 2020 tapaan ja tämä osittain jatkui vielä vuonna 2022. Tätäkin merkittävämmäksi kuitenkin muodostui helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan.

Kaupungin toimintakate -73,4 miljoonaa euroa oli 0,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Edelliseen vuoteen nähden toimintakate heikkeni jopa 6,3 %, eli noin 4,3 miljoonaa euroa. Toimintakate heikentyi jo viidentenä vuonna peräkkäin. Toimintakateen heikennys oli edellisvuotta selkeästi suurempi (1,1 %). Toimintakateen heikennyksen suurin selittävä tekijä on palvelujen ostojen lisääntyminen 4,1 miljoonalla eurolla. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä (Siun sotelta) kasvoivat noin 4,3 miljoonalla eurolla, joka sisältää Siun soten vuoden 2022 alijäämän kattamisen sekä pakollisen varauksen Siun soten palkkaharmonisoinnin vuoden 2022 kustannuksiin. Huomattavaa on, että palkkaharmonisoinnin vuoden 2021 kustannukset on kirjattu Edellisten tilikausien ylijäämän kautta virheen korjauksena vuoden 2021 tulokseen. Sote-menot olivat siis käyttötalouteen kirjausta suuremmat. Sosiaali- ja terveystalouden kustannukset ovat vuonna 2022 viimeistä vuotta kuntien maksettavana. 1.1.2023 sosiaali- ja terveystoimi siirtyi hyvinvointialueiden vastattavaksi.

Myyntituotot kasvoivat noin 0,1 miljoonaa euroa ja Muut toimintatuotot 0,4 miljoonaa euroa. Muissa toimintatuotoissa kasvua tuli etenkin asuntojen vuokrissa, 0,3 miljoonaa euroa, mikä johtui ukrainalaisten asuttamisesta tyhjinä olleisiin asuntoihin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kuluerä kasvoi 0,4 miljoonalla eurolla. Tässä merkittävin kasvu oli sähkökuluissa. Sähkösojimus on kilpailutettu 1.1.2023 alkaen ja sähköntoimittaja vaihtui. Vuodelle 2023 on siten odotettavissa sähkökustannusten vähentymistä. Avustukset vähenivät noin 0,4 miljoonaa euroa ja Muut toimintakulut kasvoivat noin 0,1 miljoonaa euroa.

Verotulot (34,2 miljoonaa euroa) toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Verotulot kasvoivat 0,7 miljoonaa euroa edellisvuodesta kasvun ollessa 2,0 %. Valtio kohdensi koronatukea kunnille yhteisöveron jako-osuutta korottamalla vielä vuonna 2021, jolloin yhteisöverotuloja tuli noin 0,6 miljoonaa euroa tavallista enemmän vuonna 2021. Jako-osuuden korotukset 2020 ja 2021 vaikuttavat osittain myös vuoden 2022 yhteisöverotuloihin.

Valtio ei enää käytännössä tukenut vuonna 2021 valtionosuuksissa koronapandemian kustannuksia, joten siltä osin valtionosuudet ovat vertailukelpoisia vuoden 2022 valtionosuuksien kanssa. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta noin 2,9 miljoonalla eurolla (7,2 %).

Vuosikate vuonna 2022 oli 5,1 miljoonaa euroa, ja 3,3 miljoonan euron poistojen jälkeen tilikauden tulos oli 1,8 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna tilikauden tulos oli 2,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 tulosta rasitti 0,4 miljoonan euron kaupungintalon tasearvon alaskirjaus lisäpoistona. Lisäksi vuoteen 2022 sisältyi aiemmin mainitut Siun soten kustannusten nousut, joita ei verotulojen ja valtionosuuksien kasvulla pystytty kompensoimaan täysimääräisesti. Jos vuoden 2021 Siun soten palkkaharmonisaatio olisi kirjattu tulosvaikutteisesti vuodelle 2022, olisi tulos ollut 0,9 miljoonaa euroa positiivinen.

Kaupungin lainamäärä oli 255 euroa asukasta kohden vuoden 2022 lopussa (340 euroa/asukas vuonna 2021). Pohjois-Karjalan kuntien keskimääräinen lainamäärä oli 2 542 euroa/asukas vuonna 2021. Kaupungilla ei ole myöskään merkittäviä vuokra- tai leasingvastuita, sillä kaupungin lainat ja vastuut olivat 263 euroa asukasta kohden vuonna 2022.

Kiteen kaupungin talous on tasapainossa, mutta konsernitasolla tarkasteltuna taloudessa on edelleen haasteita. Esimerkiksi konsernissa lainakanta vuoden 2022 lopussa asukasta kohden oli 2 268 euroa, yli kahdeksankertaisesti emokaupungin lukuun nähden. Pohjois-Karjalaan nähden luku on kuitenkin vielä hyvin maltillinen, sillä Pohjois-Karjalan kuntien konsernien keskimääräinen lainakanta oli 5 582 euroa/asukas vuoden 2021 lopussa. Myöskään konsernin lainat ja vastuut eivät ole korkealla tasolla, sillä ne olivat vuoden 2022 lopussa 2 663 euroa asukasta kohden.

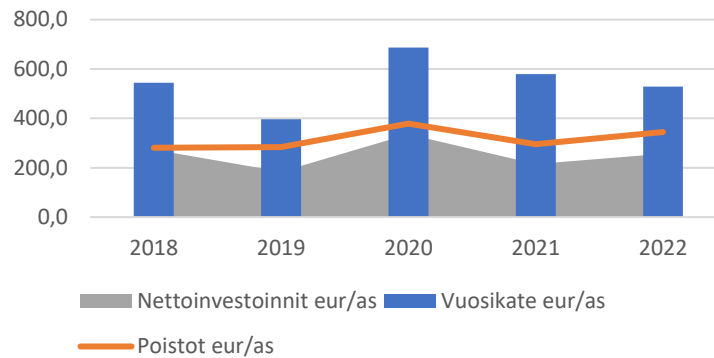
Kaupunki vastaa noin 5,0 miljoonan euron (4,4 miljoonaa euroa vuonna 2021) edestä konsernin tytäryhtiöiden (esim. Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokrat) ja eri yhteisöjen rahalaitoslainoista.

Kaupungin konsernin tilikauden ylijäämä oli 2,2 miljoonaa euroa, joka on kaupungin omaa ylijäämää 0,3 miljoonaa euroa enemmän. Suurimmat ylijäämät konsernista muodostuivat Kiteen Lämpö Oy:stä (0,2 miljoonaa euroa) ja Kiteen Kotitalot

Oy:stä (0,2 miljoonaa euroa). Konsernin kertynyt ylijäämä on noin 33,2 miljoonaa euroa ja 3 408 euroa asukasta kohden.

Seuraavassa kuvassa on Kiteen vuosikatetta, nettoinvestointeja ja poistoja asukasta kohden verrattu viideltä viime vuodelta. Kuvasta nähdään, että vuosikate on kaikkina vuosina riittänyt poistoihin sekä investointitaso on ollut joka vuosi poistoja alemmalla tasolla.

Vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot eur/ as

Kiteen kaupungin talous on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Tämä antaa liikkumavaraa tuleville vuosille, sillä vuoden 2023 aikana selviää kuntien tulevien

vuosien valtionosuuksien määrät. Lähivuodet tulevat olemaan taloudellisesti haastavia kunnille.

4.2. Käyttötalousosa

4.2.1. Kaupunginhallitus

Yleishallinto

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Tuloveroprosentti ei ylitä maakunnan keskiarvoa	Tuloveroprosentti	Maakunnan keskiarvo 20,74 %.	20,75 %.	

Kaupungin omavaraisuusaste on hyvällä tasolla	%	vähintään 70,0 %	Omavaraisuusaste 80,2 %	Omavaraisuusaste ylittää merkittävästi hyvän tavoitetason eli 70 %:n.
Konsernin lainakanta	e/asukas	enintään 2 500 e/asukas	2 268 e / asukas.	Konsernitason velkaa selittävät mm. vuokratyöehtöiden ja Siun soten lainat. Kaikkien kuntien keskiarvo konsernin lainakannassa on niinkin korkea kuin 7 681 e/asukas.
Konsernin kertynyt ylijäämä	e/asukas	vähintään 1 500 e/asukas	3 408 e/asukas.	Suurin syy hyvään tulokseen on kaupungin oma ylijäämä. Myös Kiteen Lämpö Oy:llä ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymällä on kertyneitä ylijäämiä merkittävästi.
Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen				
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Työpaikkojen määrä	vuosittain kasvava	Työpaikkojen määrä enemmän 31.12.2022 kuin 31.12.2021	31.12.2022 avoimien työpaikkojen määrä 43. 31.12.2021 määrä oli 89.	Jos tavoitetasona pidetään avoimien työpaikkojen määrää, ei tavoite toteutunut. Saadun tiedon mukaan kaikkien työpaikkojen määrää ei tilastoida. TE-toimiston avoimien työpaikkojen määrä kuvaa huonosti työpaikkojen määrän lisääntymistä.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Hyvinvoiva henkilöstö.	Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä.	Enintään 13 kalenteripäivää/hlö/vuosi.	Toteutunut 14,4 kalenteripäivää/hlö. Tavoite ei toteutunut.	Etenkin sivistystoimessa sairaspöytäaolojen määrää korotti koronapandemia merkittävästi.
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen.	Henkilöstön koulutuspäivien määrä.	Vähintään 4 koulutuspäivää /hlö/vuosi.	Toteuma 2,6 koulutuspäivää/hlö koko henkilöstön keskiarvolla laskettuna. Tavoite ei toteutunut.	Vuonna 2021 luku oli 3,4. Toteuma 2,6 ei kertone koulutuspäivien todellista toteutumista, sillä kaikkia koulutuspäiviä ei välttämättä merkitä järjestelmällisesti Populukseen, josta tiedot poimitaan. Tarkastuslautakunta suosittaa ohjeistuksen lisäämistä koulutusten merkitsemiseen asianmukaisesti Populukseen. Jatkossa kannattaa edelleen hyödyntää koronasta syntyneitä digitalisaation nopeaa etenemistä koulutuksissa.
	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Kumppanuuspöytämallin jatkaminen	Järjestetään kumppanuuspöydät kolmella (3) alueella keväällä ja syksyllä 2022.	Kumppanuuspöydät järjestettiin (3) syksyllä 2022.	Kumppanuuspöytäjäminen keväältä oli ymmärrettävää koronan vuoksi. Kuntalaisten mielipiteiden säännöllinen kuunteleminen ja osallistaminen on tärkeää.

Strateginen tavoite: Asiakas- ja asukaslähtöinen palvelu				
Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Sähköinen kokouskäytäntö	Sähköinen kokouskäytäntö kaikissa toimielimissä.	Kehitetään sähköisen kokouskäytännön osaamista vuoden 2022 aikana kaikissa toimielimissä	Toteutunut	
Kuntalaisten asiakaspalvelutyytyväisyyden selvittäminen	Asiakaspalvelutyytyväisyys kysely kuntalaisille	Asteikolla 1–5, tavoitetaso 4	Kyselyä ei ole tehty	Kyselyä ei toteutettu myöskään vuonna 2021.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	Ta + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	2 062 255	2 161 300	0	2 161 300	2 047 816	94,7
Kulut	-4 627 654	-5 524 728	500 000	-5 024 728	-4 491 386	89,4
Toimintakate	-2 565 399	-3 363 428	500 000	-2 863 428	-2 443 571	85,3

Taloudelliset tavoitteet Yleishallinnossa saavutettiin, sillä toimintakate toteutui 419 857 euroa talousarviota parempana. Työmarkkinatuen kuntaosuus tulosalueen sisällä alittui arvioidusta 840 000 eurosta noin 58 000 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma (861 909 euroa) oli 93,1 %. Kuntaosuuden kustannukset vähenivät edellisvuodesta (861 909 euroa) 79 908 euroa.

Yleishallinnossa oli henkilöstövaihdoksia, kun vs. talousjohtaja Juha Vuorela hoiti viransijaisuutta 31.7.2022 saakka, kun talousjohtaja Minna Kuusela-Hurskainen irtisanoutui virastaan 31.7.2022 alkaen. Kaupunginhallitus päätti 6.6.2022 valita talousjohtajan virkaan Kaisa Lappalaisen, joka aloitti

virassaan 1.8.2022. Avoimia elinkeinopäällikön ja viestintäpäällikön toimia ei täytetty vuoden 2022 aikana. Uusi viestintäpäällikkö Janne Tolonen aloitti tehtävässään 9.1.2023 ja uusi elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen 1.4.2023 alkaen.

On merkillepantavaa, että Siun soten neuvottelukunta kokoontui edelleen hyvin harvoin. Vuoden aikana oli ainoastaan yksi kokous, mikä on vähän muihin Siun soten jäsenkuntiin verrattuna. Myöskään muistioita ei ole luettavana kaupungin verkkosivuilla. Siun soten neuvottelukunnan toiminta on päättynyt 31.12.2022 hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Elinvoima- ja omistajaohjaus

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite: Työpaikkojen määrän kasvattaminen					
Elinvoima					
Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	
Työttömyysasteen pieneneminen	Työttömyysaste %	enintään 9 %	Työttömyysaste 14,8 %	Työttömyysaste on parantunut 0,1 %-yksikköä edellisvuodesta (14,9 % vuonna 2021).	
Työpaikkojen määrän lisääminen	Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen määrä 31.12.2022 on suurempi kuin 31.12.2021.	31.12.2022 avoimien työpaikkojen määrä 43. 31.12.2021 määrä oli 89.	<p>Jos tavoitetasona pidetään avoimien työpaikkojen määrää, ei tavoite toteutunut.</p> <p>Saadun tiedon mukaan kaikkien työpaikkojen määrää ei tilastoida.</p> <p>TE-toimiston avoimien työpaikkojen määrä kuvaa huonosti työpaikkojen määrän lisääntymistä.</p>	

Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki					
Elinvoima					
Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta	
Kiteen kaupungin vetovoiman lisääminen.	Kaupunkimarkkinointi / maallamuuttokampanjan toteuttaminen	Toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Seutumarkkinointia on toteutettu Ketin kautta vuoden 2022 aikana.		

	Kaupungin imagonhallintaa sekä profiilin kiristämistä ja tukeminen Kitee näkyy positiivisesti ja omaleimaisesti.	Järjestelmällinen myönteinen viestintä ja markkinointi.	Myönteisen uutisoinnin lisääminen edelliseen vuoteen verrattuna	Mediaseuran mukana uutisointi on muuttunut myönteiseen suuntaan. Määrässä on kehittämisen tarvetta.	
--	---	---	---	---	--

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Markkinointiviestintä ja kumppanuussopimusten määrän lisääminen kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.	Kumppanuussopimusten määrä euroina	Kumppanuussopimusten määrä euroina vähintään edellisvuoden tasolla (määräraha-vaaraus 90 000 euroa).	Kumppanuuspäätöksiä tehty 29 kpl, maksettu 68 896 euroa. Ei ole täysin toteutunut.	Vuonna 2021 kumppanuussopimuksia oli myönnetty yhteensä 76 649,70 euroa.
	Kuntalaisten vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen.	Osallistujamäärä/tilaisuus.	Parannus edelliseen vuoteen tai vähintään samassa kävijämäärässä pysyminen.	Koronarajoitusten päättymisen on hieman lisännyt osallistujien määrää, esim. kumppanuuspöytiin.	
	Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötoimien kanssa				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Yritysyhteistyön pelisääntöjen täytäntöönpano.	Myönnettyjen kehittämisasiakirjojen määrä euroina.	Jatketaan kehittämisasiakirjojen myöntämistä yritysyhteistyön pelisääntöjen mukaan.	Myönnetty 4 yritykselle, maksettu 2000 euroa.	Vuonna 2021 toteuma oli 10 500 euroa.
		Kunnan yritysystävällisyyden kehittyminen, toteutetaan kysely	Kiteen kaupungin suositteluindeksin kasvaminen vuoden 2019 tasosta.	Ei ole toteutettu. Olemassa oleva resurssi on kohdennettu elinvoimatyön uudistamiseen.	

	Elinvoimaohjelman päivitys yhteistyössä kaupungin, yrittäjäyhdistysten ja Ketin kanssa.	Elinvoimaohjelma päivittäminen kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä	Päivitystyö tehty vuoden 2022 aikana.	Elinvoimaohjelmaa ei päivitetty elinvoimatyössä tehtyjen isompien uudistusten takia	Tämä oli tavoitteena jo vuonna 2021.
	Strateginen tavoite: Monipuolinen viestintä				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Maankäytön suunnitelmista tiedotetaan aktiivisemmin. Osallisia kannustetaan vuorovaikutteiseen yhteistyöhön kaavahankkeissa.	Kaavavaiheiden nähtävillä pitoaikaa jatketaan	Kaavavaiheet ovat nähtävillä 2 kk lain vaativan minimin sijasta.	Ei toteutunut Kiteen keskustan osayleiskaavan kohdalla, henkilöstön poissaolojen vuoksi.	

	Strateginen tavoite: Aktiivinen ja ennakoiva maapolitiikka, kaavoitus, monipuoliset tontit asumis- ja yrityskäyttöön, vapaa-ajanasunnot				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Elinympäristö	Ajantasainen maapoliittinen ohjelma	Maapoliittinen ohjelma on päivitetty valtuustokausittain.	Maapoliittinen ohjelma ja maankäytön tavoitteet on päivitetty vuonna 2022.	Ei toteutunut, mutta maapoliittisen ohjelman päivitystyö on käynnistetty.	
	Vanhentuneiden yleis- ja asemakaavojen tarkistaminen sekä monipuolinen tonttitarjonta eri puolilla kaupunkia	Ajantasainen kaavoitus	Keskusta-alueen tonttimäärää on lisätty 5 kpl vuonna 2022.	Yksi AKR-tontti ostettu Kiteentien varrelta 24.10.2022. Keskustan osayleiskaavalla on lainvoima, kaava osoittaa uudet rakentamisalueet. Keskustan asemakaava saneerattava, jotta muodostettavat uudet tontit saadaan myyntiin. Ks. lisäksi elinvoimakohta Tavoite ei ole toteutunut.	Määrätietoista ponnistelua tonttimyynnin edistämiseksi tulee tehdä.

			Myydyt asuintontit 5 kpl	Ei ole toteutunut.	Määrätietoista ponnistelua tonttimyynnin edistämiseksi tulee tehdä.
			Myydyt yritystontit 5 kpl	Ei ole toteutunut.	Määrätietoista ponnistelua tonttimyynnin edistämiseksi tulee tehdä.
		Yritysalueita on kaavoitettu monipuoliseen yrityskäyttöön	Uusia yritystontteja on kaavoitettu 5 kpl vuonna 2022	Keskustan osayleiskaavalla on lainvoima, kaava osoittaa uudet rakentamisaalueet. Keskustan asemakaava saneerattava, jotta muodostettavat uudet tontit saadaan myyntiin. Ks. lisäksi elinvoima-kohta.	
	Tonttimarkkinoinnin tehostaminen	Tonttimarkkinoinnin näkyvyyden kasvattaminen internetin myyntipalveluissa	Näkyvyyttä on kasvatettu internetin myyntipalveluissa.	Toteutui. Tonttimyynnissä Tori.fi -palvelussa.	

Elinvoima- ja omistajaohjauksen toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen jäi edelleen vaatimattomaksi.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	Ta-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	154 761	227 300	0	227 300	499 126	219,6
Kulut	-2 300 270	-3 239 115	0	-3 239 115	-2 465 738	76,1
Toimintakate	-2 145 509	-3 011 815	0	-3 011 815	-1 966 612	65,3

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate alittui 1 045 203 euroa talousarviosta.

Tarkastuslautakunta huomioi, että on ilahduttavaa, että Puhoshalliin on saatu uusia toimijoita.

Kiteen työttömyysaste parantui hieman edelliseen vuoteen nähden ja oli 14,8 % vuoden 2022 lopussa (14,9 % vuonna 2021). Pohjois-Karjalan työttömyysaste oli 13,4 % (13,9 % vuonna 2021). Koko maan työttömyysaste oli 9,9 % (10,5 % vuonna 2021). Kiteen korkea työttömyys on edelleen haaste.

Sosiaali- ja terveystalvet

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Tarpeen mukaiset ja kustannustehokkaat sosiaali- ja terveystalvet				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Tarpeen mukaisten ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveystalveturvaaminen kiteeläisille	Palveluiden saatavuus	Palveluiden saatavuus turvataan.	Palveluiden saatavuus ei ole ollut kaikilta osin kunnossa.	
	Strateginen tavoite: Kiteeläisten yli 75-vuotiaiden kotona asuminen jatkuu turvallisesti ja mielekkäästi nykyistä pidempään				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Kiteeläisten kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuuden kasvattaminen kaikista yli 75-vuotiaista	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus kaikista yli 75-vuotiaista (vuonna 2018 osuus 90,2 %)	vähintään 92,0 %	91,6 % vuonna 2021 (vuoden 2022 tieto ei ollut saatavilla tilinpäätöstä laadittaessa)	
Elinvoima	Strateginen tavoite: Kiteen kaupungin ja Siun Soten lapsiperheiden talvet ovat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Kodin ulkopuolelle sijoitettavien lasten osuuden määrä ei kasva.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus ikäluokasta (0–17 v.) pysyy ennallaan tai pienenee (vuonna 2019 osuus 1,7 %)	enintään 1,0 %	2,3 % vuonna 2021 (vuoden 2022 tieto ei ollut saatavilla tilinpäätöstä laadittaessa)	

Taloudelliset tavoitteet:

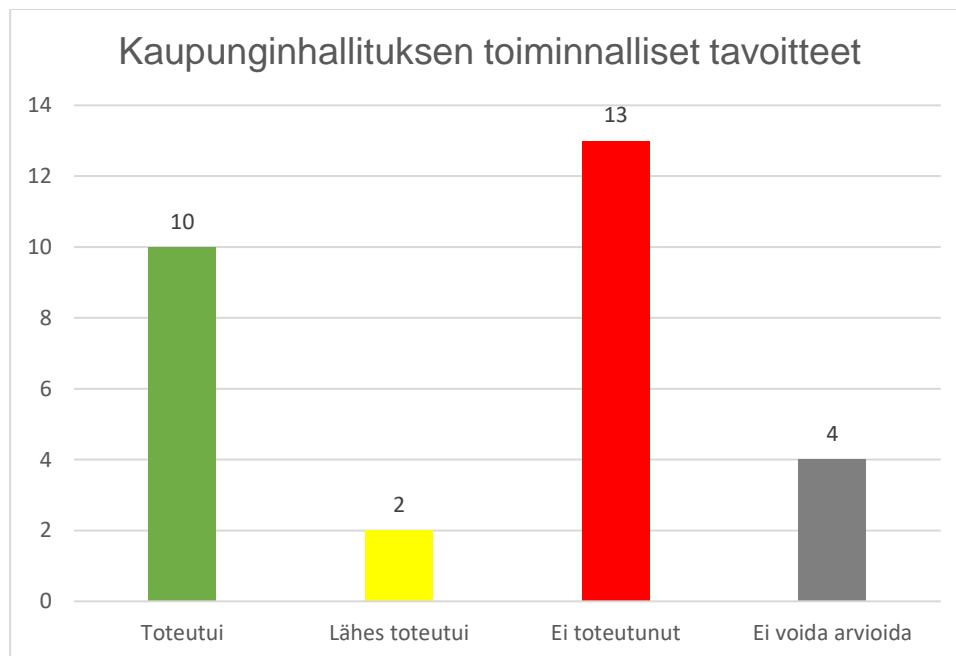
	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA+muu- tos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	400 383	369 600	0	369 600	373 817	100,1
Kulut	-45 549 878	-45 471 871	-2 000 000	-47 471 871	-48 995 432	103,2
Toimintakate	-45 149 495	-45 102 271	-2 000 000	-47 102 271	-48 621 616	103,2

Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet. Ylitystä tuli 1 523 561 euroa. Siun soten alijäämien kattamiseen tehtiin 2 000 000 euron talousarviomuutos. Kaupunginvaltuusto merkitsi silloin tiedokseen, että Siun soten katettavan alijäämän määrä ei ollut vielä tiedossa 31.10.2022. Vaikka palkkaharmonisaatiokustannusten vuoden 2021 osuus, 0,9 miljoonaa euroa, kirjattiin Edellisten tilikausien ylijäämään, ylittyi toimintakate 1,5 miljoonalla eurolla. Alijäämän määrä on täsmentynyt vasta tilikauden päättymisen jälkeen.

Tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnin Hoitokoti Annalaan ja Annalakoteihin Kesälahdella 9.6.2022. Tarkastuslautakunta koki hoitokotien toiminnan asianmukaiseksi ja tilat viihtyisiksi ja käytännöllisiksi.

Vuosi 2022 oli viimeinen vuosi, kun sosiaali- ja terveystoimi oli kuntien järjestämisvastuulla. 1.1.2023 tapahtui historiallinen uudistus, kun sosiaali- ja terveystoimi siirtyi hyvinvointialueiden vastattavaksi.

Yhteenveto kaupunginhallituksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.2. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto

Toiminnalliset tavoitteet:

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja onnistumista.				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Henkilöstön osaamista vahvistetaan	Koulutuspäivät/henkilö	4 päivää/henkilö	6 päivää/henkilö	
	Strateginen tavoite: Yhteistyö seutukunnan, maakuntien sekä kansallisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Kehitetään sivistystoimen sähköisiä palveluita.	Sivistystoimen uusien sähköisten asiakastointojen lukumäärä	5 uutta sähköistä toimintoa	3 uutta sähköistä toimintoa (kouluun ilmoittautuminen, AP-IP, harkinnanvarainen kuljetus).	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	1 606	0	0	0	1 550	****
Kulut	-253 515	-260 176	0	-260 176	-241 129	92,7
Toimintakate	-251 908	-260 176	0	-260 176	-239 580	92,1

Opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon toimintakatetavoitteessa pysyttiin, sillä alitusta tuli 20 596 euroa.

Vuosi 2022 sisälsi suuria muutoksia toimintaympäristössä, kun sivistystoimen hallinto osallistui tilapäisen suojelun statuksen saaneiden ukrainalaisten majoituksen ja kotoutumisen järjestämiseen sekä lasten ja nuorten sijoittamiseen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Kustannukset nousivat asiointi- ja palveluliikenteessä polttoainehintojen nousun myötä. Lisäksi muun muassa kotouttamisohjelma laadittiin syksyllä 2022.

Varhaiskasvatuksen päällikkö jäi perhevapaalle, ja hänelle rekrytoitiin sijainen. Vapaa-aikapäällikön siirryttyä uusiin tehtäviin rekrytoitiin hänelle seuraaja vuoden 2022 lopussa.

Sivistys- ja vapaa-aikatoimessa saatiin kaupungin parhaat tulokset työhyvinvointikyselyssä.

Laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa ja se käsiteltiin viimeksi kaupunginvaltuustossa 23.6.2021 § 36. Kertomus antaa

hyvää tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kaupungissa. **Tarkastuslautakunta huomioi, että vuoden 2022 aikana ei ole kaupunginvaltuustolle tuotu käsitel-**

täväksi vuosittaista hyvinvointiraporttia. Vuosittainen hyvinvointiraportti on lakisääteinen asia, kuten on valtuustokausittainen laaja hyvinvointikertomuskin.

Varhaiskasvatus

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Tulosalueen strateginen tavoite: Kiteen kaupungin ja Siun Soten lapsiperhepalvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia				
	Tulosityksikön tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Lapsiperhepalvelujen kehittäminen yhteistyössä Siun Soten kanssa	Toimivat säännölliset yhteistyöverkostotapaamiset perhepalvelujen, varhaisen tuen ja neuvolapalvelujen kanssa	2 verkostotapaamista / vuosi	Tapaamiset järjestetty 3/22 ja 8/22.	

Hyvinvointi	Tulosalueen strateginen tavoite: Laadukas varhaiskasvatus				
	Tulosityksikön tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Palveluiden säilyminen hyvänä	Lasten vanhemmille kysely palvelun laadusta, asteikko 1-5	Tavoite 4	Toteutuminen 4,324	
	Lasten kasvun ja oppimisen edistäminen suunnitelmallisesti pienryhmien avulla	Pedagogisten pienryhmien määrä/ ryhmä	4 pedagogista pienryhmää / Ryhmä / kk	Toteutuminen ka. 8,94 ryhmää, ryhmä / kk	Vuonna 2021 toteuma oli 11,4.
Liikunnalliseen elämäntapaan kasvattaminen. liikuntakasvatuksen kehittäminen	Liikuntavastaa- vien kokoukset ja päiväkodin yhteiset liikuntatapahtumat	Yhteiset kokoukset 3 krt/ vuosi ja liikuntatapahtumat 2 krt/ vuosi	Liikuntavastaaavat kokoontu- neet 1/22, 10/22, 12/22 Liikuntatapahtumat: perheiden liikuntapassi 2/22, tapahtumia yksiköissä 5/22, 9/22, 10/22, 11/22 ja 12/ 22. Yhteensä 10 tapahtumaa.		

Yhdessä tekeminen	Tulosalueen strateginen tavoite:				
	Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosyksikön tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	
	Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuspäivien määrä	Koulutus 4pv/ tt	Ka. 3,74 koulutuspäivää / työntekijä. 2 koulutuskokonaisuutta siirtyi vuodelle 2023.	
Pedagogiikan kehittäminen Kiteen varhaiskasvatuksessa	Pedatiimien määrä, pedagogiikan kehittämisen kokousten määrä	Pedatiimit 1/kk, pedagogiikan kehittämisen kokoukset esihenkilöille 4 krt/ vuosi	Pedatiimien toteuma ka.1,08 /kuukausi. Esihenkilöiden pedatiimit pidetty 2/22, 5/22, 9/22 ja 12/22.		

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	536 071	458 000	0	458 000	526 221	114,9
Kulut	-4 802 598	-4 856 488	0	-4 856 488	-4 957 697	102,1
Toimintakate	-4 266 527	-4 398 488	0	-4 398 488	-4 431 476	100,7

Varhaiskasvatuksen taloudellisia tavoitteita ei täysin saavutettu, sillä toimintakate ylittyi 32 988 eurolla. Ylitys on kuitenkin vähäinen.

Päivähoidon bruttomenot olivat 16 771 euroa/lapsi (14 531 euroa vuonna 2021, 13 846 euroa vuonna 2020, 11 183 vuonna 2019). Kotihoidontukea saavien määrä oli 60 tavoitteen oltua samainen 60. Edellisenä vuonna saajien määrä oli 69.

Varhaiskasvatuksessa oli koronapandemian vuoksi erityisen paljon henkilöstön poissaoloja ja

sijaisia jouduttiin rekrytoimaan tavanomaista enemmän.

Tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnit 31.1.2023 Siilinkiin, Kiepin ja Kellonsoittajantien päiväkoteihin. Siilinkiin päiväkotierottautui positiivisesti luontopainotteisuudellaan. Kiepin päiväkodin tilat ovat tehokkaassa käytössä. Kellonsoittajantien tilat olivat hyvin kodinomaiset ja päiväkotierottautunut hyvin asuinkerrostaloihin.

Siilinpiilon päiväkodin lukuportaati.

Puhoskartanon leikkipuisto.

Kiepin päiväkodin vahvuusvarikset.

Peruskoulutus

Toiminnalliset tavoitteet:

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Yhdenvertainen kasvun ja oppimisen mahdollisuus				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoite-taso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Oppilaiden hyvinvoinnin kehittäminen koko koulupäivän aikana ja samalla oppilaiden osallistaminen oman hyvinvoinnin kehittämiseen.	Kaksi kertaa vuodessa toteutettu oma kysely, jossa mitataan oppilaiden hyvinvointia oppitunneilla, välitunneilla, ruokailuissa ja kerhotoiminnassa.	Hyvinvoinnin kehittyminen lähtötilanteen kyselystä	Kyselyä ei ollut mahdollista toteuttaa syksyllä 2022. Koulujen arki täyttyi sairauspoissaoloista, uusista ukrainalaisista oppilaista ja OPH:n kunnille esittämistä opetussuunnitelmamuutoksista.	

	Taataan perusosaaminen	Päättötodistuksen saaminen	Kaikilla päättötodistus	99 koulunsa päättävästä oppilaasta 98 sai päättötodistuksen.	
	Lukutaidon kehittäminen	Talousarviovuonna 2022 lisätään lukutaidon kehittämisen resursseja esimerkiksi lisäämällä oppitunteja, tukiopetusta ja samanaikaisopetusta.	Perusopetuksen panostus lukutaitoon on suurempi kuin vuonna 2021.	Toteutuminen Lukuvuoden 2022-2023 alussa lisättiin ensimmäiselle ja toisella vuosiluokalle yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ja matematiikkaan.	
	Yrittäjyyskasvatuksen ja työelämävalmiuksien opetusta lisätään maltillisesti ja yhdenmukaistetaan yksiköiden välillä	Laaditaan Kiteen kaupungin perusopetuksen yrittäjyyskasvatustohjelma	Kiteen kaupungin perusopetuksella valmistuu vuonna 2021 aloitettu yrittäjyyskasvatustohjelma.	Yrittäjyyskasvatustohjelmaa ei päästy aloittamaan. Koulujen arki täytyi sairauspoissaoloista, uusista ukrainalaisista oppilaista ja OPH:n kunnille esittämistä opetussuunnitelmamuutoksista.	Tarkastuslautakunta toivoo, että yrittäjyyskasvatustohjelma vihdoin laadittaisiin.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Henkilöstö koulutuu ammatillisten kehittämissuunnitelmien mukaisesti	Koulutuspäivien määrä	Vähintään 4 päivää / hlö / vuosi	3 päivää / hlö / vuosi	Tarkastuslautakunta toivoo, että koulutuspäivät laskettaisiin ja raportoitaisiin yhdenmukaisesti koko kaupungin osalta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	613 432	595 536	0	595 536	538 201	90,4
Kulut	-10 659 283	-11 119 575	30 000	-11 089 575	-10 921 254	98,5
Toimintakate	-10 045 851	-10 524 039	30 000	-10 494 039	-10 383 054	98,9

Perusopetuksen taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate toteutui 110 985 euroa talousarviota parempana.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 787 (779 vuonna 2021, 766 vuonna 2020, 793 vuonna 2019, 799 vuonna 2018, 856 vuonna 2017 ja 880 vuonna 2016) sisältäen valmistavan opetuksen.

Perusopetuksen toimintaa leimasi osaltaan edelleen koronapandemia ja sen myötä henkilöstön sairauspoissaolojen ajaksi jouduttiin palkkaamaan paljon sijaisia. Lisäksi Venäjän hyökkäyssodan

vuoksi valmistavaan opetukseen tuli noin 50 ukrainalaista oppilasta. Koulukuljetusten hinnat nousivat inflaation myötä syksyllä 2022.

Tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnit Kesälahden ylä- ja alakouluun sekä Puhoksen kouluun. Kesälahden ylä- ja alakoulussa on vuoden 2022 aikana ollut paljon ukrainalaisia. Tarkastuslautakunnan mielestä ukrainalaisten tuloon pystyttiin vastaamaan hyvin. Tarkastuslautakunta koki Puhoksen koulun virikkeellisenä.

Toisen asteen koulutus

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima Lukio	Strateginen tavoite: Vetovoimainen lukiokoulutus, jossa on laadukas ja oikeanlainen opetustarjonta				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Vetovoimainen lukio-koulutus	Lukiokoulutuksen aloittavien määrä syksyllä 2022	Vähintään 40 hlöä.	Aloittaneiden opiskelijoiden määrä 51 hlöä.	
Laadukas ja laaja kurssitarjonta	Toteutettavien kurssien / opintojen määrä.	Vähintään 215 kurssia / 430 opintopistettä.	224 krs / 448 op		

Hyvinvointi Kansalaisopisto	Strateginen tavoite: Kitee on vireä ja monipuolisia mahdollisuuksia tarjoava kaupunki kouluttautua, harrastaa ja elää aktiivisesti				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Laadukas vapaa sivistystyö	Asiakastyytyväisyyskysely kevät 2022, asteikko 1–5	Tavoite 4	Toteutettiin touku-kuussa 2022 Yleisarvosana 4,4	

	Kansalaisopiston koulutustarjonta tavoittaa mahdollisimman monta asukasta toiminta-alueella.	Opiskelijat/asukasmäärä (Kitee ja Rääkkylä)	n. 10 %	Netto-opiskelijoita yhteensä 1 156 9,7 %	
	Kansalaisopiston koulutustarjonta järjestetään kansalaisopistosopimuksen mukaisesti lähipalveluna Kiteen ja Rääkkylän alueella asukasluken suhteessa.	Toteutunut tuntimäärä/järjestämispaikkakunta	Valtionosuustuntien jakautuminen asukasmäärien suhteessa: Kitee n. 82 % ja Rääkkylä n. 18 %.	Valtionosuustunnit jakaantuivat Kitee 78 % Rääkkylä 22 %	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	218 895	184 750	0	184 750	188 108	101,8
Kulut	-2 060 932	-2 208 245	0	-2 208 245	-2 104 665	95,3
Toimintakate	-1 842 037	-2 023 495	0	-2 023 495	-1 916 557	94,7

Toisen asteen koulutuksen taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate oli 106 938 euroa talousarviota parempi.

Lukion opiskelijamäärä oli 148 (141 vuonna 2021). Kansalaisopiston kurssilaisten määrä oli 2 056, kun se edellisenä vuonna oli 1 544. Kurssien määrä oli 225 (199 vuonna 2021). Koronapandemia vaikeutti edelleen kansalaisopiston toimintaa etenkin keväällä 2022. Syksyllä päästiin jo lähemmäs normaalia toimintaa.

Lukiossa opiskelijamäärä on pystytty pitämään edellisvuoden tasolla kansainvälisten opiskelijoiden avulla. Kansainvälinen toiminta käynnistyi uudelleen.

Kansalaisopistolla on edelleen käytössään eläkeläisten ja maahanmuuttajien kurssimaksujen alentamiseen liittyvä opintotestiprojekti, johon saatiin avustus opetushallitukselta (2 100 euroa). Seteleitä (arvo á 20 euroa) myönnettiin yhteensä 105 (112 vuonna 2021). 50 %:n kurssimaksun alennuksen työttömyyden vuoksi hyödynsi yhteensä 28 henkilöä (17 henkilöä vuonna 2021) yhteensä 35:een eri kurssimaksuun. Vuonna 2022 etu myönnettiin työttömille sekä heidän lapsilleen.

Vapaa-aikapalvelut

Toiminnalliset tavoitteet:

Hyvinvointi	Strateginen tavoite: Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa huomioidaan eri kohderyhmät				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Vapaa-aikapalvelut järjestävät ympäri vuoden monipuolisia tilaisuuksia ja tapahtumia eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja hyödyntäen mm. digitaalisia striimauspalveluita	Vapaa-aikapalveluiden järjestämien tapahtumien ja tilaisuuksien määrä	130 tilaisuutta tai tapahtumaa	186 kpl	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillisuutta omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia.				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Vapaa-aikapalveluiden henkilöstön kehittämistä tuetaan	Koulutuspäivien ja kehittämistyöpajojen määrä/työntekijä	Koulutuspäivät: 4 kpl/tt.	4 päivää/tt	Tarkastuslautakunta toivoo, että koulutuspäivät laskettaisiin ja raportoitaisiin yhdenmukaisesti koko kaupungin osalta.
		Kehittäminen: 1 työpaja / vuosi / tulosyksikkö	1		

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Vapaa-aikapalvelut tuotetaan yhdessä eri kumppaneiden kanssa	Kumppanuussopimusten ja vapaa-aikapalveluilta avustusta saavien yhdistysten lukumäärä	40	38	On hienoa, että kaupunki hyödyntää vapaa-aikapalveluissa kumppanuuksia.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muu- tos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	329 882	324 736	0	324 736	388 789	119,7
Kulut	-2 573 426	-2 531 899	0	-2 531 899	-2 602 124	102,8
Toimintakate	-2 243 544	-2 207 163	0	-2 207 163	-2 213 336	100,3

Vapaa-aikapalvelujen taloudellisia tavoitteita ei täysin saavutettu, sillä toimintakate oli talousarviota 6 173 euroa huonompi. Ylitys on vähäinen.

Uimahallin kävijämäärä oli 37 903 (31 748 vuonna 2021, 30 847 vuonna 2020 ja 49 541 vuonna 2019). Kävijämäärään ei enää edellisvuosien tapaan vaikuttanut koronapandemia. Uimahallin myyntituotot kasvoivatkin edellisvuodesta. Odotet-

tua enemmän kustannuksia tuli talviliikuntapaikkojen kunnostuksista, sillä talvi 2022 oli runsasluminen. Lisäksi polttoainekustannukset kasvoivat ja aineiden ja tarvikkeiden hinnat nousivat.

Vapaa-aikapalveluissa jatkui myös määrärahoiltaan suuri Harrastamisen Suomen malli -projekti, joka on lisännyt peruskouluikäisten lasten ja nuorien harrastamista. Vapaa-aikapalveluilla oli yhteensä kuusi eri projektia.

Vespelin liikuntasalin lattian pinnoite uusittiin vuoden 2022 aikana.

Hutsin urheilukentän pinnoite uusittiin vuoden 2022 aikana.

Joukkoliikenne

Toiminnalliset tavoitteet:

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Taloudellisten kuljetusmahdollisuuksien tarjoaminen haja-asutusalueen autottomille asukkaille	asiakasmäärä/reitti	keskimäärin 4 asiakasta/reitti	Asiakkaita oli yhteensä 185/kk kaikilla reiteillä.	Toteumatiedon tulisi vastata tavoitetta.
	ELY:n organisoiman joukkoliikenteen palvelutason säilyttäminen	Reittien ja vuorojen määrä.	Vuoden 2021 tavoitetaso.	ELY-keskus karsi joukkoliikenteen vuoroja johtuen vähäisistä matkustajamääristä.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	13 475	15 526	0	15 526	13 637	87,8
Kulut	-140 081	-135 639	-30 000	-165 639	-187 111	113
Toimintakate	-126 606	-120 113	-30 000	-150 113	-173 474	115,6

Joukkoliikenteen taloudellisia tavoitteita ei saavutettu, sillä toimintakate ylitti talousarvion 23 361 eu-

rolla. Asiointiliikenteen kilpailutus nosti kustannuksia, mikä johtui etenkin polttoainehintojen kallistumisesta ja vähäisestä kilpailusta.

Yhteenveto sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.3. Ympäristölautakunta

Rakentaminen ja ympäristön valvonta

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Rakentamisen ja ympäristön valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas	20,1 € (as. luku 9 933)	20,3 € (as. luku 9 729)	

	Strateginen tavoite: Kitee on vetovoimainen ja vireä kaupunki				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely	Lupa-asian käsittelynoittoaika	≤ 10 työpäivää.	4 työpäivää	Käsittelyajat ovat lyhentyneet entistään edellisvuodesta.
	Lupa-asian päätöksentekoaika, kun kaikki tarvittavat liitteet on toimitettu	< 30 työpäivää.	8 työpäivää	Käsittelyajat ovat lyhentyneet entistään edellisvuodesta.	

Eiinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Viihtyisä ja siisti ympäristö	Rakennetun ympäristön katselmus tai ympäristökatselmus	1 katselmus	1	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Eryityskoulutuksiin osallistuminen	Koulutuspäivien lukumäärä	12 kpl	20	Koulutuspäivien määrätavoite ylitettiin kiittävästi.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	81 393	88 300	0	88 300	107 528	121,8
Kulut	-250 889	-288 330	-21 000	-309 330	-305 791	98,9
Toimintakate	-169 496	-200 030	-21 000	-221 030	-198 263	89,7

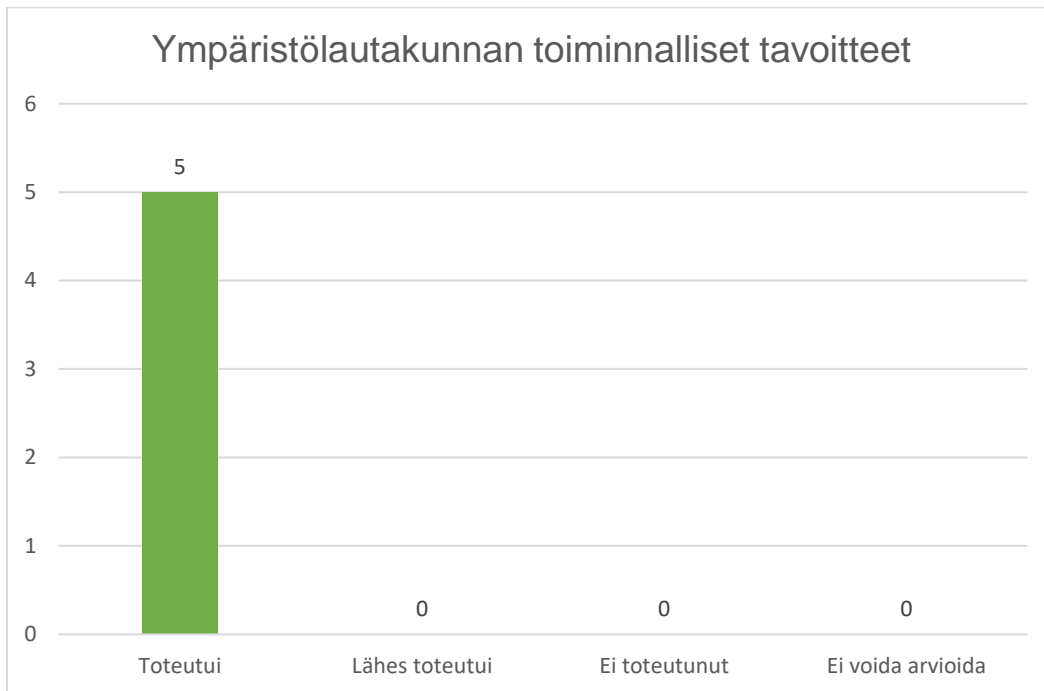
Ympäristölautakunnan taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate toteutui 22 767 euroa talousarviota parempana.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus ei valmistunut vuoden 2022 aikana. Ympäristönsuojelua koskevat muutokset tulivat voimaan 1.1.2022. Ympäristöpäällikkö jäi virkavapaalle kesäkuussa ja määräaikainen ympäristötarkastaja aloitti kesäkuun

alussa. Teknisen keskuksen hallintosihteeri irtisanoutui toukokuussa. Henkilöstön työkuorma on kuitenkin hieman helpottanut vuoden aikana.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ympäristötoimen henkilöstöressurit turvataan.

Yhteenveto ympäristölautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

4.2.4. Tekninen lautakunta

Hallinto

Toiminnalliset tavoitteet:

Eiinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva.				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Puistometsien hoitaminen	Hoitosuunnitelman mukaisen alueen hoitaminen	Kytänniemi	Ei toteutunut.	

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia.				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Karttapalautekanavan palautteiden raportointi lautakunnalle	Kaksi kertaa vuodessa	Toteutui	
	Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Teknisen keskuksen toiminnan esittely- ja palautteenantotilaisuus	Yksi yleisötilaisuus	Ei toteutunut. Tilaisuus siirrettiin keväälle 2023.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	458 779	488 880	0	488 880	479 903	98,2
Kulut	-1 371 628	-1 473 304	-58 000	-1 531 304	-1 464 634	95,6
Toimintakate	-912 849	-984 424	-58 000	-1 042 424	-984 732	94,5

Hallinnon taloudelliset tavoitteet saavutettiin, sillä toimintakate toteutui 57 692 euroa talousarviota parempana.

Puunmyyntituloja saatiin 411 620 euroa (427 688 euroa vuonna 2021), mikä toteutui talousarviota noin 28 000 euroa parempana.

Siivous- ja ruokapalvelut

Toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima	Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito				
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Koululounaan hinta	€ / oppilas	5,01	5,01	
	Siivouskustannukset	€ / siivous m2	30,93	30,72	

Elinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Lähiruuan lisääminen ruokapalveluissa	Järjestetään lähiruokapäiviä	3 kertaa vuodessa	3	Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kouluissa järjestetään lähiruokapäiviä.

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Osaaminen pidetään ajan tasalla.	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	2 päivää / hlö	1,5	Tarkastuslautakunta toivoo, että koulutuspäivät laskettaisiin ja raportoitaisiin yhdenmukaisesti koko kaupungin osalta.
	Strateginen tavoite: Asiakas- ja asukaslähtöinen palvelu				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitetaso 2022	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Asiakas- tai asukaslähtöinen palvelu	Asiakastytyväisyys kysely 1–5	3,7	Ei toteutunut.	Asiakastytyväisyyskyselyä ei toteutettu, joten tavoitetason toteutumista ei voida arvioida.	

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muu- tos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	3 717 850	3 737 276	-30 000	3 707 276	3 890 396	104,9
Kulut	-3 602 061	-3 716 969	-33 000	-3 749 969	-3 882 656	103,5
Toimintakate	115 789	20 307	-63 000	-42 693	7 740	-18,1

Siivous- ja ruokapalveluissa talousarvion mukainen toimintakatetavoite saavutettiin, sillä toimintakate oli 50 433 euroa arviota parempi.

Siivous- ja ruokapalvelut siirtyivät 1.1.2023 alkaen Polkka – Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy:n hoidettavaksi sote-uudistuksen myötä. Kaupunginvaltuusto teki asiasta päätöksen 28.3.2022.

Toimitilat

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite: Vastuullinen taloudenhoito					
	Tulosalueen tavoite:	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Elinvoima	Toimitilojen tehokas käyttö	käytössä olevat toimitilat/ toimitilojen määrä yhteensä, h-m ²	87 %	84 %	Käyttämättömien tilojen kustannukset, jotka kohdistuivat elinvoimaja omistajaohjaus-tulosalueelle, olivat 671 103 euroa (642 933 euroa vuonna 2021, 569 490 vuonna 2020). 2021 toteuma oli 81 %. Käytössä olevien tilojen prosentuaalinen osuus on siis parantunut edellisestä vuodesta.
	Kiinteistöhoito €/h-m ²	bruttomenot €/h-m ² /kk	5,12	5,26	

Eilinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Energian käyttö vähennee vuosittain	Sähkö ja lämmitys kWh/m ³ /v (2021: 59,5)	51	56,1	Toteuma oli vuonna 2021 59,5, joten siihen nähden energian käyttö on vähentynyt, mutta tavoitetasoa ei saavutettu.
	Energiakatselmuks- et kpl/a	1 kpl	1 kpl		

Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	koulutuspäivät/henkilö	2 pv	2 pv	Tarkastuslautakunta toivoo, että koulutuspäivät laskettaisiin ja raportoitaisiin yhdenmukaisesti koko kaupungin osalta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TP 2021	TA 2022	TA-muutos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	6 899 178	6 852 507	0	6 852 507	6 983 135	101,9
Kulut	-5 277 283	-5 509 582	0	-5 509 582	-5 684 697	103,2
Toimintakate	1 621 895	1 342 925	0	1 342 925	1 298 438	96,7

Toimitilojen taloudellisia tavoitteita ei saavutettu, sillä toimintakate oli 44 487 euroa talousarviota huonompi. Talousarvion ylitys on vähäinen.

Toimintakulujen kasvuun vaikutti runsasluminen alkutalvi sekä polttoaineen ja sähkön hinnan merkittävä nousu. Sähkön kustannukset olivat jopa noin 280 000 euroa suuremmat kuin edellisvuonna. Sähkötoimittaja on kilpailutettu ja kilpailutuksen

myötä on odotettavissa sähkön kustannusten laskea vuodelle 2023.

Kaupungin omien kiinteistöjen huoneistoala oli 73 190 m² (73 206 m² vuonna 2021).

Rantakentän huoltorakennuksen peruskorjaus toteutettiin sekä Hutsin koulun lattiapäällysteasennukset, viilennyslaiteturakka ja Puhoshallin aurinkosähköjärjestelmä valmistuivat. Kaupungintalokirjaston hankesuunnittelu aloitettiin.

Vakituinen kiinteistöhoitaja siirtyi toisiin tehtäviin ja tehtävää on hoidettu määräaikaisella kiinteistöhoitajalla siitä lähtien. Eläköityneen kiinteistösihteerin tilalle palkattiin uusi työntekijä 1.5.2022 alkaen.

Sovintolan ulkomaalaukseen ei saatu yhtään tarjousta, eikä tarjouskilpailun jälkeenkään saatu kohteelle maalausurakoitsijaa. Citect-järjestelmän muutosta ei pystytty toteuttamaan tarvikkeiden saantivaikeuksien vuoksi.

Rantaparkin pysäköintialue asfaltoitiin sekä tie- ja paikkamerkittiin kesällä. (kuva: Kiteen kaupunki)

Kuntatekniikka

Toiminnalliset tavoitteet:

Eiinympäristö	Strateginen tavoite: Kitee on yleisilmeeltään houkutteleva				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Liikenneväylien turvallisuuden parantaminen	Valaisemattomat asuntokadut kartoitetaan ja tehdään valaistuksen investointisuunnitelma suunnitelmavuosille	Kartoitus ja investointisuunnitelma tehty, työt aloitettu suunnitelman mukaisesti	Toteutui	
	Strateginen tavoite: Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen kaupunkikeskukseksi				
	Kiteen ydinkeskustan ilmettä kehitetään	Laaditaan rakennussuunnitelma	Rakennussuunnitelma laadittu	Toteutui	Tarkastuslautakunta pitää ydinkeskustan kehittämistä tärkeänä asiana.
	Strateginen tavoite: Kitee toimii ympäristöystävällisesti				
Vesihuoltolaitosten liittymisasteen lisääminen	Uudet liittymät kpl/vuosi	13	Ei toteutunut (11)	Toteuma vuonna 2021 oli 13. Saadun tiedon mukaan vuoden 2022 oikea toteuma oli 10.	
Yhdessä tekeminen	Strateginen tavoite: Asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista omaava hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja tuottaa onnistumisia				
	Tulosalueen tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Henkilöstön koulutuspäivien määrä	2 päivää/hlö	Toteutui	Toteumaluku tulisi esittää tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta toivoo, että koulutuspäivät laskettaisiin ja raportoitaisiin yhdenmukaisesti koko kaupungin osalta.

Taloudelliset tavoitteet:

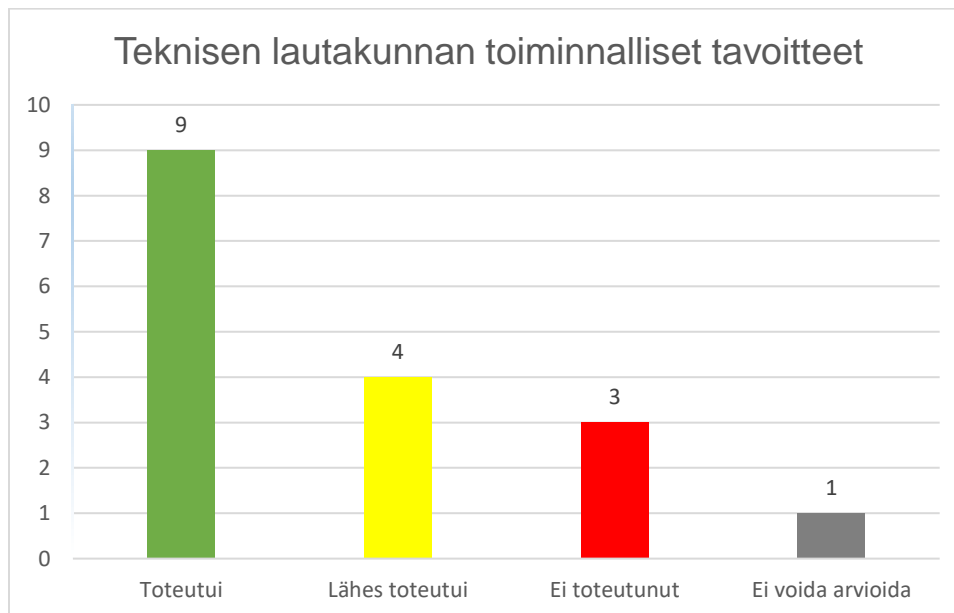
	TP 2021	TA 2022	TA-muu- tos 2022	TA + muutos 2022	TP 2022	Tot %
Tuotot	1 012 712	1 010 250	0	1 010 250	1 075 108	106,4
Kulut	-2 086 806	-2 075 482	0	-2 075 482	-2 201 546	106,1
Toimintakate	-1 074 095	-1 065 232	0	-1 065 232	-1 126 438	105,7

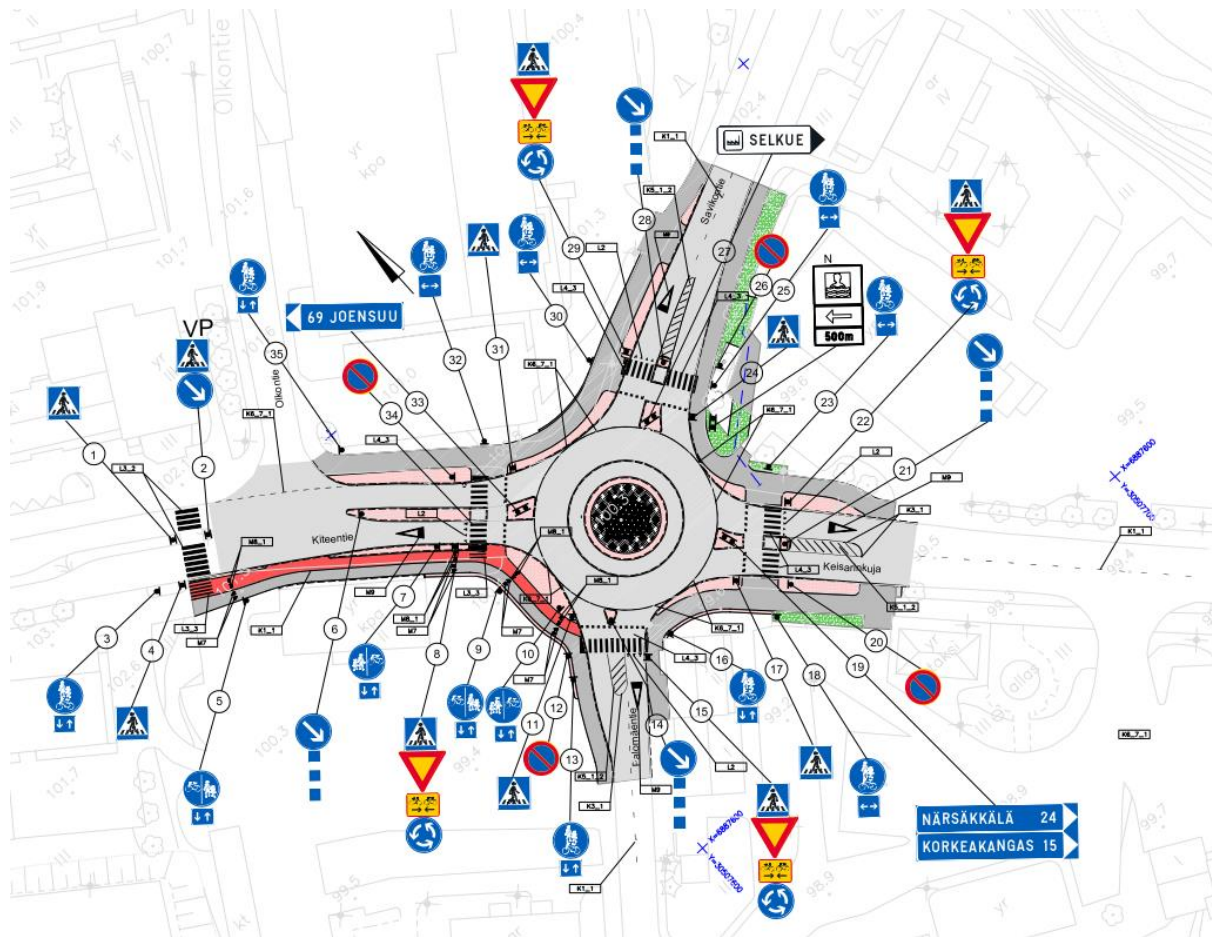
Kuntatekniikan taloudellisia tavoitteita ei saavutettu, sillä talousarvion toimintakate toteutui 61 206 euroa talousarviota huonommin. Auras-hintoihin tehtiin heinäkuussa indeksitarkastus, mikä nosti hintoja 18 %.

Talviaurauskertoja oli 34 (20 vuonna 2021).

Kesälahden vesi- ja viemärlaitoksen tilikauden alijäämä oli 113 818 euroa (alijäämä 62 398 euroa vuonna 2021).

Yhteenvedo teknisen lautakunnan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Havainnekuva keskustan rakenteilla olevasta kiertoliittymästä.

4.3. Investointiosa

Talousarvioon 2022 oli varattu investointimenoihin 4 818 000 euroa. Talousarviomuutoksia tehtiin talousarviovuoden aikana. Muun muassa osakkeiden ja osuuksien hankintaan lisättiin 471 500 euroa ja Puhos- ja muiden teollisuushalleihin varattu määräraha 400 000 euroa poistettiin. Nettona investointimenoja lisättiin 1 500 euroa ja tuloja vähennettiin 50 000 euroa. Investointien toteuma oli 2 910 275 euroa. Toteumaprosentti oli ainoastaan 60,4 %. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 2 479 591 euroa.

Valtuustoon nähden sitovaa olivat yli miljoonan euron hankkeet yksittäin. Sekä investoinnin kustannusarvio, määräraha että tuloarvio olivat sitovia. Vuonna 2022 ei ollut tällaisia hankkeita.

Alle miljoonan euron kustannusarvion hankkeiden yhteissumma oli valtuustoon nähden sitovaa. Talousarviossa määrärahojen (1 569 500 euroa) osalta pysyttiin, sillä toteuma oli vain 776 756 euroa ja alitus 792 744 euroa. Tuloja ei saavutettu, sillä toteuma oli ainoastaan 90 052 euroa tavoitteen ollessa 430 000 euroa. Alitus oli 339 948 euroa. Rahoitusosuuksista sekä pysyvien vastaavien myynnistä jäätin. Syynä tuloista jäämiseen oli pääosin se, että Kiteen Aimo-investointihankkeeseen ei ollut suoriteperiaatteen mukaisesti kirjattu rahoitusosuutta (rahoituspäätös 120 452 euroa) toteutuneiden menojen suhteessa, vaan ne kirjataan maksuperusteisesti, kun maksatus tapahtuu vuonna 2023. Lisäksi Kiteen Aimo-kehityshankkeessa ei toteutunut menoja eikä arvioituja tuloja (71 000 euroa). Menoissa syynä alitukseen oli pääosin se,

ettei osakkeisiin ja osuuksiin varatusta määrärahasta toteutunut noin 416 000 euroa, kun Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osakkeiden hankinta ei toteutunut.

Valtuustoon nähden sitovaa olivat myös lautakuntien kalustohankintojen yhteissummat. Sivistyslautakunnan investoinnit pysyivät talousarviossa määrärahojen osalta, sillä toteuma 489 340 euroa oli 217 660 euroa vähemmän kuin talousarvio. Tuloarviota ei ollut ollenkaan. Teknisen lautakunnan investoinnit pysyivät talousarviossa myös, sillä määrärahojen toteuma 1 644 179 euroa oli 898 821 euroa talousarviota pienempi. Tuloarviosta kuitenkin

jäätiin, kun toteuma oli 340 632 euroa tavoitteen ollessa 795 000 euroa. Tavoitteesta jäätin 454 368 euroa. Rahoitusosuuksista jäätin. Tämä johtui pääosin siitä, että Linkin puistoalueen kehittämiseen varattu rahoitusosuus ei ole toteutunut (310 000 euroa). Myöskään Kiteen keskustan teemaleikkipuistoon varattu 100 000 euron rahoitusosuus ei ollut toteutunut täysimääräisesti.

Vesihuollon ikääntyvä verkosto on sekä toiminnallinen että taloudellinen riski. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä vesihuollon riskikartoituksen tekemistä.

4.4. Tuloslaskelmaosa

Talousarviossa 2022 valtuustoon nähden sitovaksi määritettiin verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä tilinpäätössiirrot. Seuraavassa on

esitetty lautakunnan arvio tavoitteiden toteutumisesta:

	TA 2022	Ta-muutos	TA + muutos 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot-%	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Verotulot	32 500 000	1 677 000	34 177 000	34 224 359	47 359	100,1	
Valtionosuudet	43 600 000	296 289	43 896 289	43 946 990	50 701	100,1	
Rahoitustuotot ja -kulut	365 700	0	365 700	394 761	29 061	108,0	
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	28 410	28 410		

Verotulot ja valtionosuudet toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Rahoitustuotot ja -kulut hieman ylittyivät talousarviosta.

4.5. Rahoitusosa

Talousarviossa 2022 oli määritetty valtuustoon nähden sitovaksi korollisen lainan muutos. Talousarviossa oli määritetty korollisen lainan muutokseksi -380 866 euroa. Toteuma oli -916 073 euroa eli 535 207 euroa parempi kuin talousarviossa. Tämä johtui siitä, että uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu lainkaan, vaikka siihen oli varattu 0,5 mil-

joonaa euroa. Talousarviota enemmän (35 207 euroa) lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja, eli noin 0,9 miljoonaa euroa. Investoinnit pystyttiin rahoittamaan täysin toiminnan rahavirralla. Toiminnan ja investointien jälkeen jäi vielä 2,7 miljoonaa euroa rahoitustoimintaa varten, joilla muun muassa korollista lainaa lyhennettiin.

4.6. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet

Kiteen Kotitalot Oy:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Talouden tasapainossa pitäminen/ tyhjien asuntojen määrän vähentäminen	Tyhjät asunnot (6 kk), kpl	30 kpl	38 kpl, ei sisällä purettua taloa	
Yhden talon purkaminen	Asuntojen vähentyminen kpl	10–20 kpl	19 kpl	
Kiinteistökannan toimenpidesuunnitelman päivittäminen	Päivitetään syksyyn mennessä	Valmis marraskuussa 2022	yksi kohde päivitetty	
Kohtuullinen vuokrataso	Vuokra pyritään pitämään vuoden 2022 tasolla kuitenkin huomioiden tulevat korjaukset	Vuoden 2021 keskineliövuokra 8,82 €/jm ² /kk	Keskineliövuokra 8,87 €/jm ² /kk 1.3.2022 alkaen	
Asuntojen tehokas vuokraus koko asuntokannassa	Käyttöaste, %	90 %	91,42 %	

Kiteen Kotitalojen osalta toteutui kaksi viidestä tavoitteesta. Ainoastaan yksi ei toteutunut. Kaksi tavoitetta lähes toteutui. Talouden vahvistaminen on edelleen tärkeää.

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin 25.6.2018 § 19 yhtiön pitkän aikavälin toiminnan ja talouden tavoitteet ja suunnitelma. Suunnitelma ulottuu vuoteen 2022 asti. Vuonna 2022 purettiin Hakatie 4 DEF-talo.

Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta.
Talouden tasapainottaminen käytössä olevin keinoin ja yhtiön purkamiseen valmistautuminen	Tarkka taloudenhoito ja aktiivinen talouden seuranta hallituksen kokouksissa sekä yhtiön purkamisen valmistelu	Aktiivinen seuranta ja purkamisen valmistelu yhdessä konsernijohdon kanssa	Pyhäjärventie 14 talon myynti siirtynyt Ukrainan tilanteen takia, eteneminen epävarmaa. Talous vahvistunut voimakkaasti Ukrainan tilanteen takia, Kiteen kaupungin vuokratessa asuntoja ns. kuntamallin kautta. Vertailukelpoinen hoitokate vuonna 2022 oli positiivinen yli 46 000 €, kun se vuonna 2021 olisi ollut alle 22 000 €.	

Kohtuullinen vuokrataso	Keskineliövuokra €/jm ² /kk	keskineliövuokra 9,72€/jm ² /kk	Neliövuokra 9,72 €/jm ² /kk	
Asuntojen tehokas vuokraus käytössä olevassa asuntokannassa	Käyttöaste, %	Vähintään 55 %	Käyttöaste 66 %	

Kesälahden Vuokratalojen osalta kaikki toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Tavoitteet olivat realistisia. Kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että yhtiö säilytetään itsenäisenä eikä sitä pureta. Talouden vakauttamisen tavoite vuoteen 2025 mennessä hyväksyttiin samalla. Tämä edellyttää mm. rakennuskannan merkittävää purkamista sekä kirjaamista alas taseesta. Kaupunki rahoittaa rakennusten purkamiset ARA:n purkuavustusten ylittäviltä osin. Vuonna 2021 kaupunki antoi 647 200 euron avustuksen myytävän ja purettavien talojen lainojen poismaksuun sekä alkuvuoden 2022 lainojen

lyhennyksiin ja korkoihin sekä 60 000 euron avustuksen vuonna 2021 purettavien talojen omarahoitukseen, eli yhteensä 707 200 euroa. Ukrainan pakolaistilanne on tuonut pakolaisia Kesälahdelle ja heitä on majoitettu vuokratalojen asuntoihin. Pyhäjärventie 14 talon myynti siirtyi Ukrainan tilanteen vuoksi. Pakolaisten tulo on nostanut yhtiön asuntojen käyttöastetta merkittävästi. Yhtiön tilanne on edelleen erittäin vaikea. Käyttöasteen nousu ei välttämättä ole pysyvää. Yhtiön saaminen taloudellisesti kannattavaksi vaatii edelleen toimenpiteitä.

Kiteen Lämpö Oy:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Energiaa mahdollisimman edullisesti ja kilpailukyysisesti asiakkaille	€/MWh (Valtakunnallinen keskiarvo energia + tehomaksu 91,29 €/MWh sis. alv, 7/2022)	Kaukolämmön hinta, energia + tehomaksu 75,86 €/MWh sis. alv (valtak. keskiarvo 91,29 €/MWh sis. alv)	Kaukolämmön hinta energia + tehomaksu 75,86 €/MWh sis. alv	
Kaukolämmön toimintavarmuus	Ennakoimattomat keskeytykset	Ennakoimattomia keskeytyksiä 0 kpl	Ennakoimattomia keskeytyksiä 0 kpl	
Energiantuotannossa öljyn osuus mahdollisimman pieni	Osuus - %	Öljyn osuus alle 3 %	Öljyn osuus 1,83 %	

Kiteen Lämmön osalta kaikki tavoitteet saavutettiin. Yhtiön toiminta on ollut edelleen vakaata, vaikkakin Ukrainan sota aiheutti kustannusten merkittävää nousua, koska muun muassa venäläisen hakkeen käyttö loppui kokonaan. Liikevaihto vä-

heni yli 7 %, koska vuosi 2021 oli kylmempi. Tilikauden voitto oli noin 170 000 euroa, kun se vuotta aiemmin oli noin 410 000 euroa.

Vuoden 2022 aikana Kiteen Lämpö päätti rakentaa uuden lämpökeskuksen. Korvausinvestoinnin kustannusarvio on 9,19 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi 31.10.2022 § 57 yhtiölle omavel-

kaisen takauksen yhtiön Kuntarahoitus Oy:ltä otettavalle lainalle. Lainan suuruus voi olla enintään 7,7 miljoonaa euroa. Kaupunki vaati takaukselle kuntalain 129 §:n mukaiset vastavakuudet arvoltaan yhteensä 11,1 miljoonaa euroa.

Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy:

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Mittarin tunnusluku	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio toteutumisesta
Uusien yritysten määrä	Uudet perustetut yritykset Keski-Karjalassa kaupparekisterin mukaan Uudet perustetut yritykset Kiteellä kaupparekisterin mukaan	seurantatieto seurantatieto	52 kpl 26 kpl	Talousarviossa ei ollut asetettu tavoitemääriä.
Teollisten työpaikkojen lisääminen /	Teollisten työpaikkojen määrän kasvu	30 kpl *)	Teollisten työpaikkojen määrä selvitetään kalenterivuosittain 31.12. tilanteen mukaisesti. Business Joensuu Oy toteuttaa 2/2023.	
Uudet työpaikat	Uudet työpaikat	60 kpl	10 kpl	
Asiakasmäärä	KETIn toimenpiteisiin osallistuneiden yritysten ja henkilöiden määrä	700 asiakasta	524 yritysasiakasta 373 henkilöasiakasta	
Asiakkaiden tyytyväisyys yhtiön toimintaan	Kokonaisarvosana asteikolla 1–5	9 *)	NPS 71 (vastaa tavoitelukua 9)	
Talous	tilikauden tulos	positiivinen tai nolla	-6.506,98 e	

Ketin tavoitteista toteutui kaksi kuudesta. Uusien työpaikkojen määrässä jäätin kuten edellisenäkin

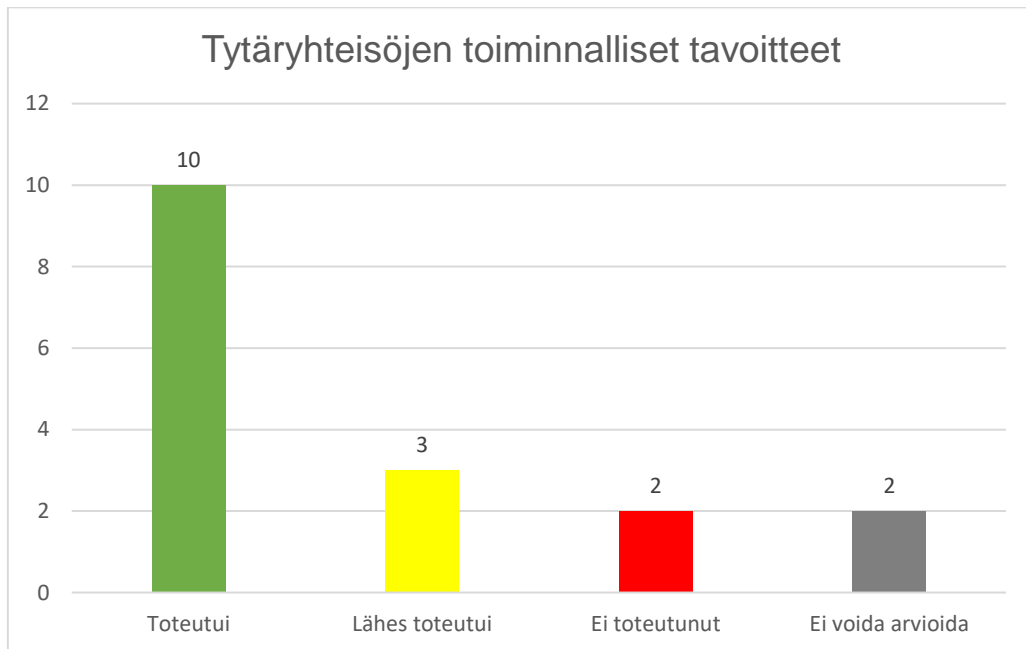
vuonna. Teollisten työpaikkojen määrästä ei ollut esitetty tietoa.

Kaupunginhallitus päätti 1.7.2022 § 193 antaa yhteistyössä Tohmajärven kunnan ja Rääkkylän kunnan kanssa omistajaohjausmääräyksen Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy:n yhtiökokoukselle ja sen hallitukselle siitä, että yhtiön toiminta lakkaa pääsääntöisesti 31.3.2023 mennessä ja jo aloitetut projektit saatetaan loppuun.

Elinvoimapalvelut on päätetty hankkia 1.1.2023 alkaen Business Joensuu Oy:ltä.

Tarkastuslautakunta toivoo jatkossa selkeää ja yksiselitteistä raportointia etenkin työpaikkojen ja uusien työpaikkojen määrästä.

Yhteenveto tytäryhteisöjen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

5. HENKILÖSTÖ

Kiteen kaupungin henkilöstöä tarkastellessa on merkittävää, että vakinaisen henkilöstön keski-ikä 51 vuotta ylittää valtakunnan keskiarvon (47,6 v). Naisten keski-ikä oli 52 vuotta ja miesten 49 vuotta. Koko henkilöstön keski-ikä oli 45 vuotta. Vuonna 2021 siirtyi vanhuuseläkkeelle 18 (vuonna 2021 13) henkilöä, työkyvyttömyyseläkkeelle ei yhtään henkilöä (1) ja osa-aikatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 2 henkilöä (0). Kiteen eläke-ennusteen mukaan vuoteen 2028 mennessä eläköityisi 44 henkilöä.

Vuonna 2022 Kiteen kaupungissa täytettiin vakinaisesti muun muassa talousjohtajan virka. Vs. talousjohtaja Juha Vuorela hoiti virkaa 31.7.2022 saakka. Kaisa Lappalainen valittiin talousjohtajan virkaan 1.8.2022 alkaen. Ympäristöpäällikkö Tuire Tapanen jäi virkavapaalle kesäkuussa ja vs. ympäristöpäällikkö Marjo Tikka on hoitanut virkaa loppuvuoden.

Vuonna 2022 henkilöstön kokonaismäärä lisääntyi 11 henkilöllä ollen 379 henkilöä vuoden lopussa. Vakinaisen henkilöstön määrä laski kymmenellä henkilöllä ja määräaikaisten lisääntyi 23 henkilöllä. Sijaisten määrä laski kymmenellä henkilöllä ja työllistettyjen määrä lisääntyi kahdeksalla henkilöllä. Oppisopimussuhteisten määrä pysyi samana.

Sairauspoissaolot kasvoivat merkittävästi edellisestä vuodesta ollen 14,4 kalenteripäivää/hlö (11,2 vuonna 2021). Luku on valtakunnallista keskiarvoa (16,7 pv) merkittävästi alemmalla tasolla, mutta kaupunkistrategian mukaista tavoitetta alle 13 kalenteripäivää henkilöä kohden ei saavutettu. Vuoden 2022 alussa ja syksyllä oli henkilöstöllä erityisen paljon poissaoloja liittyen koronapandemiaan. Poissaoloja oli runsaasti etenkin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Vuonna 2022 pitkien sairauspoissaolojen vaikutus oli vain 26,7 %, kun vuonna 2021 vastaava osuus oli 37,5 % ja vuonna 2020 32,8 %. Sairauspoissaolot kasvoivat kaikilla toimialoilla.

Työtaturmia kertyi sivistyskeskuksessa kolme kappaletta ja näistä kertyi poissaoloja kahdeksan kalenteripäivää ja teknisessä keskuksessa tapaturmia oli 12 kappaletta ja niistä kertyi poissaoloja 147

kalenteripäivää. Poissaolot kasvoivat nelinkertaisiksi edellisvuoteen nähden.

Henkilöstön tuloksellisuutta ja sitoutumista tehtäviinsä voidaan parantaa koulutuksen avulla. Kiteellä käytettiin palkalliseen koulutukseen yhteensä 993 työpäivää (1 317 vuonna 2021). Strategiseksi tavoitteeksi asetettu vähintään 4,0 koulutuspäivää työntekijää kohden ei toteutunut koko organisaation tasolla, eikä millään toimialalla. Koko organisaation tasolla toteuma oli 2,6 (3,4) koulutuspäivää henkilöä kohden keskiarvolla laskettuna. Vuonna 2021 vastaava luku oli 3,4. Sivistyskeskuksessa toteuma oli 3,3 (4,2). Hallintokeskuksen toteuma oli 1,8 (3,0) ja teknisen keskuksen 0,8 (1,4).

Henkilöstölle on tehty työhyvinvointikysely keväällä 2022. Sen tulokset olivat paremmat kuin vuonna 2019 tehdyn vastaavan kyselyn. Tulokset olivat myös paremmat kuin vertailukunnissa. **Tarkastuslautakunta toivoo, että työhyvinvointikysely toteutettaisiin useammin kuin kolmen vuoden välein.**

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota kaupungin työterveyshuollon palvelujen resurssien riittämättömyyteen. Työterveyshuollon palvelut tuottaa kaupungille Siun työterveys Oy. Työterveyshuollossa on edelleen henkilöstövajetta. Kesälahden toimipiste suljettiin pysyvästi jo 4.5.2020 ja 1.9.2021 alkaen Kiteen työterveyden toimipisteellä ei ole ollut vakiintunutta työterveyslääkäriä. Lähipalveluja on tuotettu vain satunnaisesti. Henkilöstö on joutunut hakeutumaan joko yksityisen tai julkisen terveystalouden piiriin. Huomioitavaa palvelujen saatavuudessa on, että vuonna 2022 henkilöstön sairauspoissaoloista ainoastaan 14,7 % myönnettiin työterveyshuollosta. Henkilöstökertomuksessa on tuotu esille selkeästi työterveyshuollon palvelujen heikko saatavuus. Kaupunki osallistui työterveyshuollon palvelujen yhteiskilpailutukseen muiden Pohjois-Karjalan kuntien kanssa, mutta kilpailutus ei tuottanut toivottua tulosta.

Kaupunki on vuoden 2023 puolella kilpailuttanut työterveyshuollon palvelut uudelleen Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa. Palveluntuottajaksi on valittu Lääkäriasema Resetti Oy.

6. SIDONNAISUUSILMOITUKSET

Kuntalain 84.2 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Kuntalain 12 §:n mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Kiteen kaupungissa ilmoitusvelvollisia ovat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto, kaupunginhallituksen jäsenet ja -varajäsenet, lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, elinvoima- ja omistajaohjausjaoston jäsenet sekä tiejaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Ilmoitusvelvollisia ovat lisäksi (maankäyttö- ja rakennuslain

132/1999 mukaan) ympäristölautakunnan esittelijä, jäsenet ja -varajäsenet.

Kaikki uuden valtuustokauden ilmoitusvelvolliset ovat jättäneet sidonnaisuusilmoituksen. Tarkastuslautakunta käsitteli sidonnaisuusilmoituksia yhteensä neljässä kokouksessaan ja päätti viedä ne valtuustolle tiedoksi 14.2.2022. Ne käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 16.5.2022. Tämän jälkeen on tarkastuslautakunta käsitellyt saapuneita sidonnaisuusilmoitusten päivityksiä kahdesti kokouksissaan.

Tarkastuslautakunta on päättänyt viedä sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle kerran vuodessa. Päivittyvä yhteenveto ilmoituksista on nähtävissä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.kitee.fi kohdassa Hallinto - Päätöksenteko.

Puhoskartanon leikkipuisto.

7. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kaupungin tilinpäätöksessä on esitetty selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Toteuttamisesta vastaavat toimielimet sekä viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä. Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen 19.12.2011 § 317. Kaupunginvaltuusto uudisti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 17.8.2020 § 48 kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Toimialajohtajat ovat antaneet pyydyt selonteot kaupunginjohtajalle toimialansa vuoden 2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmasta, järjestämisestä, keskeisistä tehdyistä havainnoista ja toimenpiteistä. Tilinpäätökseen on kaupunginjohtaja koostanut selonteon raporttien pohjalta.

Selonteon mukaan riskienhallintaa on tehty, ja etenkin teknisessä toimessa on otettu käyttöön palvelutuotannon riskiarviointimalli syksyllä 2020. Tuolloin arvioinnissa havaitut tulosaluekohtaiset riskit on pääosin saatu käsiteltyä. Riskienarviointimallin käyttöä jatketaan ja sitä kehitetään edelleen strategisten tavoitteiden ja palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Riskienarviointimallin kehittäminen koko kaupungin tasolla olisi suositeltavaa.

Sivistyskeskuksessa toimintaa, toiminnan laatua ja vaikuttavuutta seurataan pitkin vuotta. Tämä tapahtuu tulosalueittain mm. järjestämällä rehtorikouksia ja työpaikkapalavereita, joissa toimintaa analysoidaan.

Perehdyttämiseen on kiinnitetty huomiota vuoden

2022 aikana. Hiljaisen tiedon siirtymistä on pyritty huolehtimaan pitkänlinjan asiantuntijoiden eläköityessä niin, että uusi työntekijä on yhtä aikaa eläköityvän työntekijän kanssa perehtymässä. Joissakin rekrytoinneissa perehdytys on jäänyt vähäiseksi nopeiden henkilöstövaihdosten vuoksi.

Keskeisissä valvontatehtävissä työskentelevät viranhaltijat ovat kokeneet työnkuormitusta. Sijaisjärjestelyissä on joiltain osin tunnistettu puutteita. Koronapandemia on edelleen aiheuttanut riskejä toimintaan vuonna 2022 muun muassa henkilöstön jaksamiseen ja poissaoloihin liittyen.

Irtaimen omaisuuden luetteloinnin osalta on todettu, että se ei ole kaikilta osin ajan tasalla.

Sopimushallinnan ohjeistus, sopimusten kartoitus ja sopimusten siirtäminen sähköiseen järjestelmään on edelleen valmisteluvaiheessa kuten edellisenäkin vuonna. Loppuvuonna 2022 on käynnistetty tiedonhallinnan kehittämisprojekti, jossa lopputulemana on kaupungin tiedon- ja asiakirjahallinnon sovellettava malli.

Tilintarkastaja on edelleen huomionut tarkastusraportissaan, että kaupungille olisi suositeltavaa laatia riskienhallintaohje. Lisäksi sisäisen valvonnan ohje vuodelta 2011 on vanhentunut ja se tulisi päivittää. Ohjeet ovat edelleen valmistelussa, vaikka ne oli tarkoitus hyväksyä kaupunginhallituksessa jo keväällä 2021. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä ohjeiden ajantasaistamista. Myös sopimushallinnan ohjeistus tulisi laatia.

8. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja konsernin toiminnallisista tavoitteista toteutui tai lähes toteutui 66 %. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 60 %, joten parannusta on tapahtunut. Tulosalueista elinvoima- ja omistajaohjaus jäi toiminnallisista tavoitteista edelleen eniten.

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuutena hyvin, vaikkakin seitsemän tulosaluetta ylitti käyttötalouden toimintakatteen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosalueen ylitys 1 519 345 euroa (3,2 %) johtui odotettu suuremmasta Siun soten alijäämästä 2022 ja palkkaharmonisatiokustannuksista. Varhaiskasvatuksen tulosalueen ylitys 32 988 euroa (0,7 %) oli vähäinen. Myös vapaa-aikapalveluiden tulosalueen ylitys 6 173 euroa (0,3 %) oli vähäinen. Joukkoliikenteen tulosalueen ylitys oli 15,6 %, mutta euroissa ylitys oli vähäinen, 23 361 euroa. Toimitilojen tulosalueen toimintakatteen alitus 44 487 euroa (3,3 %) oli vähäinen. Myöskään kuntatekniikan tulosalueen ylitystä 61 206 euroa (5,7 %) ei voida pitää merkittävänä. Tarkastuslautakunnan tulosalueen ylitys oli 856 euroa (2,6 %) oli vähäinen.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen ja muiden toimielinten selvitykset lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia kaupungin palveluksessa olleita sekä luottamushenkilöitä kulu-neesta toiminnallisesti ja taloudellisesti tulokselli-sesta vuodesta.

9. ALLEKIRJOITUKSET

Kiteellä 17.5.2023

Sanna Halttunen, pj.

Vesa Parviainen, vpj.

Kirsi Hirvonen

Olavi Kekkonen

Asko Matikainen

Marjaana Miettinen

Tiina-Mari Mölsä

(kuva: Karelian KaitaFilmi)